

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ เทคนิคการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นางสาวอรรวรรณ จำฟู ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเถิน

๓. ทมวดองค์ความรู้ที่บ่งชี้ การส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชน

๔. ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

การส่งเสริมการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งของรัฐบาล ซึ่งตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ซึ่งได้กำหนดกระบวนการขับเคลื่อนที่เริ่มต้นด้วยการพัฒนาทักษะการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับประชาชนชุมชน เพื่อให้กลับไปสร้างทีม และจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้าน โดยใช้พื้นที่ในบ้านประชาชนชุมชนหรือศูนย์เรียนรู้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อมุ่งหมายให้ครัวเรือนที่เข้ารับการฝึกอาชีพมีความรู้ และปฏิบัติอาชีพได้จริง จนพัฒนาเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครัวเรือน และต่อยอดสู่การรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ รัฐบาลได้ส่งเสริมเรื่องสัมมาชีพชุมชน คือการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้มีการสร้างงาน สร้างอาชีพ ให้เกิดรายได้ในชุมชน ดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด โดยมีเป้าหมายให้ครัวเรือนสัมมาชีพได้มีโอกาสในการเรียนรู้ และพัฒนาอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ของครัวเรือนให้เพิ่มขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการ “ชาวบ้านสอนชาวบ้านในสิ่งที่เขาอยากทำ ฝึกปฏิบัติจริงให้สามารถนำไปเป็นอาชีพได้ ” รวมทั้งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการสร้างสัมมาชีพชุมชนบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

๕. วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

ในการเพิ่มศักยภาพและสนับสนุนการทำงานของสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต้องอาศัยองค์ประกอบในเรื่องต่อไปนี้

๑ ความรู้แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้ในงานพัฒนาชุมชน
เทคนิคการทำงาน กระบวนการพัฒนาชุมชน การบริหารจัดการชุมชน ศูนย์เรียนรู้ชุมชนสมบูรณ์แบบ การพัฒนา
ความรู้ด้านอาชีพ ความรู้ด้านนวัตกรรมใหม่ๆ องค์ความรู้ที่จำเป็นในการทำงาน

๒ วัสดุ – อุปกรณ์เครื่องมือในการทำงานเพื่อส่งเสริมให้หมู่บ้านเป้าหมายพัฒนาตนเองสู่การเป็นศูนย์เรียนรู้
เช่นแนวทางออกสาหุมือในการปฏิบัติงาน

๓ การแสวงหางบประมาณ แบบบูรณาการโครงการ/กิจกรรมฯ

๔ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหมู่บ้านเป้าหมาย สม่่าเสมอ ต่อเนื่อง เพื่อติดตามผล
ดำเนินงานตามแผนของทีมงาน รับทราบปัญหาอุปสรรคในการทำงานและเป็นการปรับปรุงวิธีการทำงานตามบริบทของพื้นที่

๕ ประเมินผลการปฏิบัติงานของทีมงาน และสรุปผลการดำเนินงาน และปรับปรุงแก้ไข

๖. ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

๖.๑ เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

ในการเพิ่มศักยภาพและสนับสนุนการทำงานของสมาชิกชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต้องอาศัยองค์ประกอบในเรื่องต่อไปนี้

- ๑ ความรู้แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้ในงานพัฒนาชุมชน เทคนิคการทำงาน กระบวนการพัฒนาชุมชน การบริหารจัดการชุมชน ศูนย์เรียนรู้ชุมชนสมบูรณ์แบบ การพัฒนาความรู้ด้านอาชีพ ความรู้ด้านนวัตกรรมใหม่ๆ องค์ความรู้ที่จำเป็นในการทำงาน
- ๒ วัสดุ – อุปกรณ์เครื่องมือในการทำงานเพื่อส่งเสริมให้หมู่บ้านเป้าหมายพัฒนาตนเองสู่การเป็นศูนย์เรียนรู้ เช่นแนวทางเอกสารคู่มือในการปฏิบัติงาน
- ๓ การแสวงหางบประมาณ แบบบูรณาการโครงการ/กิจกรรมฯ
- ๔ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหมู่บ้านเป้าหมาย สม่่าเสมอ ต่อเนื่อง เพื่อติดตามผลดำเนินงานตามแผนของทีมงาน รับทราบปัญหาสรรคในการทำงานและเป็นการปรับปรุงวิธีการทำงานตามบริบทของพื้นที่
- ๕ ประเมินผลการปฏิบัติงานของทีมงาน และสรุปผลการดำเนินงาน และปรับปรุงแก้ไข

๖.๒ ข้อพึงระวัง

วิทยากรสมาชิกชุมชน ต้อง มีการควบคุมอารมณ์ได้อย่างราบรื่น ไม่ผันแปรอารมณ์ของตนเองไปตามสถานการณ์ และต้องเป็นผู้ที่รักษาเวลาในการทำงาน

๖.๓ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ๑ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง
- ๒ คัดเลือกปราชญ์ชุมชน ต้องเป็นปราชญ์ที่มีองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
- ๓ คัดเลือกครัวเรือนเป้าหมาย ต้องสมัครใจและตั้งใจฝึกอาชีพ
- ๔ ประสานความร่วมมือ ภาคีการพัฒนา ในการให้การสนับสนุนองค์ความรู้ที่ครัวเรือนสนใจ
- ๕ ให้ความรู้เรื่องหลัก ๕ ก ในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ เสริมสร้างและสนับสนุนกระบวนการบริหารจัดการดำเนินงานสมาชิกในรูปแบบกลุ่มอาชีพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและต่อเนื่อง
- ๖ ติดตามสนับสนุน และเยี่ยมเยียนให้กำลังใจแก่ทีมวิทยากรสมาชิกชุมชนและครัวเรือนเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

๖.๔ ปัญหาและวิธีการแก้ไข

๑. การอบรมครัวเรือนสมาชิกชุมชน ทีมวิทยากรสมาชิกชุมชนยังขาดความเข้าใจในแนวทางการขับเคลื่อนโครงการ ไม่มีความมั่นใจในการเป็นวิทยากรตามแนวทางที่กำหนด
๒. แกนนำในชุมชนไม่เข้าใจแนวทางการคัดเลือกสมาชิกชุมชน ขาดการเตรียมความพร้อมในพื้นที่ ชาวบ้านมองว่าเป็นโครงการรัฐบาล เน้นให้เงินมาใช้จ่ายในครัวเรือน การให้ความร่วมมือและให้ความสำคัญในขับเคลื่อนโครงการน้อย ไม่เห็นถึงประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน

๖.๕ ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนาเรื่องนั้น

๑. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนมีความพร้อมและสามารถดำเนินกิจกรรมตามแนวทางสมาชิกชุมชน
๒. ปราชญ์สมาชิกสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
๓. เกิดกลุ่มอาชีพที่สามารถตอบสนองการดำเนินงานตามแนวทางสมาชิกชุมชน